

Rafrænn heimur: Frábær eða hræðilegur?

Björg Magnúsdóttir, stjórn málafræðingur og MA í hagnýtri menningarmiðlun frá Háskóla Íslands

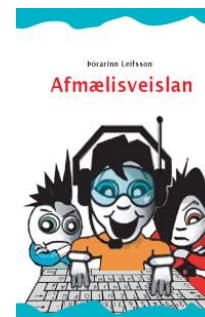
S A F T

Fyrirlesari hjá SAFT,
Samfélag, fjölskylda og tækni

SAFT

Vakningarátak um örugga og jákvæða tölvu- og nýmiðlanotkun barna og unglunga

- Kortleggja netnotkun barna og unglunga
- Framleiðsla og dreifing kennsluefnis
- Fræðsla og ráðgjöf
- Innlent og alþjóðlegt samstarf

Barnaheill
Save the Children, Iceland

RÍKISLÖGREGLUSTJÓRINN

Heimili og skóli
Landssamtök foreldra

Hvað er að gerast í netnotkun barna og unglinga?

- Sérhæfðir ungir notendur
 - Alin upp á netinu
- Næstum allir hafa aðgang
- Meiri tími, meiri tæki og yngri notendur (skv. könnun SAFT)
 - Símar, iPad, borð- og fartölvur
- Tölvufíkn
- Allt í gangi!
- Frábært en hættulegt

S A F

T

Pabbi þarf mikla hjálp...

„Ég þurfti að hjálpa honum að setja á play, „downloada“ nýju drasli fyrir hann, laga myndavélina... þetta var rosalegt vesen fyrir hann en ég kunni allt. Tók mig fimm mínútur. Þetta hefði tekið hann klukkutíma.“

14 ára viðmælandi sem hjálpaði pabba að hringja í gegnum Skype

„Mamma setur stundum reglur á Netinu. Hún getur séð allt sem ég hef verið að nota. En þú getur líka eytt öllu, getur farið í „clear history“.“

12 ára viðmælandi

S A F

T

Ástæður netnotkunar barna og unglinga

- Rannsóknir: Spenningur, flótti frá raunveruleika, efla vináttu á spjallsíðum, vani, lærdómur, tímaeyðsla og afslöppun

(Steven J. Kirsh, *Media and Youth. A Developmental Perspective*, 2010)

- Krakkar sem ég ræddi við:
 - Spjalla við vini og fjölskyldumeðlimi
 - Skoða myndar myndir og fréttir
 - Leikjasíður
 - Facebook

S A F

T

Facebook, hjónabönd og dómsmál

- Blogg, ljósmyndasíða, spjall, dagatal, Skype og tölvupóstur
- „*Segi bara að ég sé fæddur 1981.*“
11 ára viðmælandi
- „*Hver getur bannað manni það?*“
Annar 11 ára
- Hjónabönd og dómsmál
- Myndir þú heilsa þeim í Kringlunni?
- Persónuupplýsingar
<http://www.facebook.com/safety>

Tækni & vísindi | mbl | 31.8.2010 | 14:35

Íslendingar flykkjast á Facebook

Fólk nýtir sér samskiptavefi óspart mbl.is

Alls eru 52.320 Ísle
20-29 ára á Faceb
111,8% allra Íslendi
samkvæmt tölum fr

Hjörtur Smárason r
sérhæfir sig í samf
þessu á bloggi sínu

Hjörtur segir ástæð
Íslendingar á þessu
Facebook en í land
margþætt. Íslending
skýri einhvern hluta
mikið um að krakka
ljúgi til um aldur. E
fleiri en eina síðu.

S A F

T

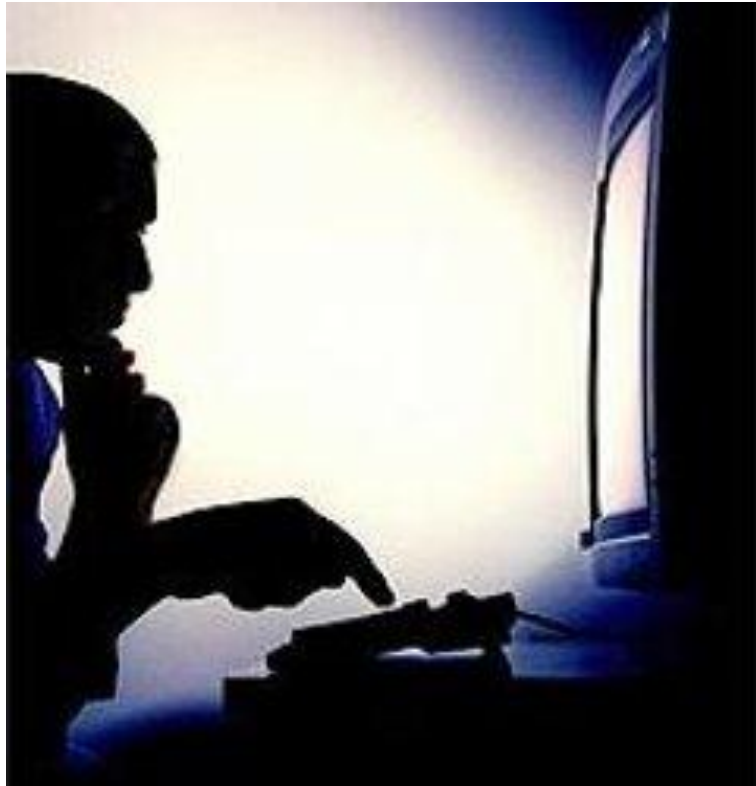
Það versta!

- Krakkar sem ég ræddi við:
 - Rafrænt einelti
 - Klám
 - Illt í augum, langar ekki út
 - Tímabjófur
 - Þegar ókunnugur hefur samband
 - Nafnleynd
 - Formspring
 - Chatrandom
 - Chatroulette
 - Og fleiri

S A F T

Hver er hver?

- „Á hálf tíma komu yfir 20 póstar. Allt frá mönnum sem vildu spjalla, upp í virkilega grófar lýsingar á því hvað þrír karlmenn vildu gera við þessa stelpu.“
Elísa Snæbjörnsdóttir, starfsmaður félagsmiðstöðvar
- „Maður veit ekkert frá hverjum þetta er. Gæti verið frá 14 ára krakka eða fimmtugum kalli í Vesturbænum.“
Þórunn Vignisdóttir, starfsmaður félagsmiðstöðvar
- Myndir þú segja það sama í gjallarhorn á Austurvelli og nafnlaust á netinu?

S A F

T

Rafræn spor

██████████ **OMG I HATE MY JOB!!** My boss is a total pervy wanker always making me do shit stuff just to piss me off!! **WANKER!**

Yesterday at 18:03 · Comment · Like

██████████ Hi ██████████, I guess you forgot about adding me on here?

Firstly, don't flatter yourself. Secondly, you've worked here 5 months and didn't work out that I'm gay? I know I don't prance around the office like a queen, but it's not exactly a secret. Thirdly, that 'shit stuff' is called your 'job'. You know, what I pay you to do. But the fact that you simplest of tasks might contribute to h And lastly, you also seem to have for weeks left on your 6 month trial period tomorrow. I'll pop your P45 in the post whenever you like to pick up any stuff yes, I'm serious.

Yesterday at 22:53

Write a comment...

Heimir Hannesson deildi vefslóð.
Mánudagur nálægt Reykjavík

Hey ég veit!

Lokum Íslandsstofu, og fleygjum fávitanum sem stakk uppá þessu í höfnina ...

Vísir - Ísland þykir ekki nógu gott nafn
visir.is

Íslandsstofa stendur nú fyrir samkeppni um nýtt og betra nafn fyrir Ísland. Forsvarsmenn markaðsherferðarinnar

Hersveinn Kvaran · Menntaskólinn við Hamrahlíð

þetta er so augljóslega skrifað af enhverjum dúd

Svara · 👍 3 · Líkar þetta · Vakta Innlegg · 26. ágúst kl. 16:17

Hersveinn Kvaran · Menntaskólinn við Hamrahlíð

eða fábjárna, hver veit

Svara · 👍 2 · Líkar þetta · 26. ágúst kl. 16:18

Janice is listed as single. 12:06am · Comment · Like

Jared ██████████ at 1:06am February 21
you and dad divorced?

Janice ██████████ at 10:27am February 21
I forgot to mention that to you

Jóhann Dagur Þorleifsson · Virkur í athugasemdum · Yfirmaður hjá Þriðj

er einhver gaur í heiminum sem nennir að staura þetta kvenrembu sorp?

Svara · 👍 11 · Líkar þetta · Vakta Innlegg · 21. ágúst kl. 14:42

Eymar Andri Birgisson · Gerast áskrifandi · Vinnur hjá Eimskip

Þú...ert eitthvað geðveik. No offense
biður um að láta skíta yfir þig

Svara · 👍 1 · Líkar þetta · Vakta Innlegg · fyrir 8 klst. síðan

Bjarni Stefánsson

Helvits feminista ógeð! .. öllum er alveg sama hvað henni finnst

Svara · Líkar þetta · fyrir 7 klst. síðan

Loffi Paxton Aðalsteinsson · Bréfaskóli húsmæðraskólans á eiginstöð

lóga þessu við fæðingu

Svara · Líkar þetta · fyrir 4 klst. síðan

S A F

T

Allt það góða

- Heimurinn hefur minnkað, boðleiðir styst
- Lýðræðisvæðing - allir geta gert allt! Milliliðir óþarfir
- Aðgengi að upplýsingum, stuðningssamfélög þvert á landamæri
- Tæknin er skapandi afl!

S A F

T

Að breyta ógnum í tækifæri

- Of erfitt að nota netið vel?
- Heiðarleg samskipti og umræða – tækifæri til að brúa kynslóðabil
- PEGI-merkingar, Stay Focusd
- Saft.is, Poxel123.com, Barnaheill.is, Netsvar.is, Nams.is
- „Eins og að kenna barni að hjóla en segja því ekki að það gæti dottið.
Elísa Snæbjörnsdóttir, starfsmaður í félagsmiðstöð

Og hvað?

„Þú mátt ekki tileinka lífi þínu Internetinu. Þú verður að gera eitthvað í alvörunni. Fara út, nota heilann, röddina og svoleiðis.

Tölvurnar taka aldrei, aldrei yfir... nema vélar taki yfir heiminn, það er líklegast. Ég fer alltaf að sofa tilbúinn hjá Playstation 3 tölvunni minni með baseball-kylfu.“

11 ára netnotandi

S A F

T

Takk fyrir

SAMFÉLAG, FJÖLSKYLDA OG TÆKNI

www.saft.is

